

Varaždinska županija dio svjetskog projekta: na jezeru Motičnjak održana akcija zimskog prebrojavanja ptica vodarica

14.1.2023.

Mali vranac i crna liska, samo su dvije vrste ptica vodarica koje su danas na jezeru Motičnjak kod Varaždina uočene i zabilježene tijekom međunarodnog zimskog prebrojavanja ptica. Tradicionalnu akciju, koja se istovremeno već 41. put odvijala diljem Hrvatske, ali i još 140-ak zemalja u cijelom svijetu, organizirala je Javna ustanova Priroda Varaždinske županije u suradnji s Centrom izvrsnosti za biologiju Varaždinske županije.

Budući da je riječ o opsežnom poslu, ptice su brojali volonteri, zaljubljenici u prirodu. Među njima je bilo najviše mladih, a upute su dobili od ravnateljice JU Priroda Sanje Kopjar, kao i voditeljice Centra izvrsnosti iz biologije Martine Vidović te mentorice u Centru Anamarije Melnjak. Volonterima su se priključili i župan Anđelko Stričak te direktor Turističke zajednice Varaždinske županije Goran Mališ.

- Zahvaljujući dugoj tradiciji zimskog prebrojavanja ptica, moguće je pratiti veličine populacija ptica i njihove trendove, što su podaci koji služe kao podloga za pravovremenu zaštitu vrsta i staništa. O opsežnosti akcije govore podaci iz 2020. godine kad je u Hrvatskoj prebrojano skoro 180.000 ptica na 329 lokaliteta. Uz Dravu u Varaždinskoj županiji možemo vidjeti 200-tinjak ptica. Naša Javna ustanova je, nakon publikacije u kojoj smo detaljnije predstavili 30-ak vrsta, a potom i zabavne knjige o dravskim pticama za djecu, sada izdala i Vodič za promatranje ptica uz rijeku Dravu. On također donosi informacije od 30-ak vrsta ptica, povezuje ih s tipovima staništa, daje kartografski prikaz s lokacijama na kojima možemo promatrati ptice u Varaždinskoj županiji te donosi i osnovne informacije o promatranju ptica i pravilima ponašanja. Aktivnost promatranja ptica privlači sve veći broj ljudi, stoga se izrada takvog vodiča pokazala kao potreba, ali i nužnost. Vjerujemo da će aktivnosti promatranja ptica u suradnji TZ Varaždinske županije postati učestalije – istaknula je ravnateljica JU Priroda Sanja Kopjar.

Sudionicima je, uz vodiče, podijeljena potrebna oprema, dalekozori, spektivi, ključevi za prepoznavanje ptica, kao i obrasci u kojima se bilježi svaka uočena jedinka. Ujedno su dobili upute kako se ponašati: prisutnost promatrača ne smije uzrokovati podizanje jata ptica ili njihovo uznemireno ponašanje.

Centar izvrsnosti za biologiju i Prva gimnazija Varaždin u prebrojavanju sudjeluju od 2015. godine.

- Na ovoj lokaciji smo u najboljim godinama zabilježili više od 800 jedinki. Prosječne vrijednosti su između 300 i 400 jedinki po promatranom području, a situacija se mijenja iz godine u godinu i vezana je uz vremenske uvjete i dnevnu dinamiku ptica. Jako je važno uključiti učenike u promatranje u prirodi i u ovaj projekt građanske znanosti. Na taj način ne samo da doprinose znanosti prikupljanjem podataka o brojnosti ptica, nego se i povezuju s prirodom te razvijaju empatiju. Za budućnost je to jako važno jer će ti učenici kao odrasle osobe cijeniti prirodu te donositi odluke za njezinu zaštitu – rekla je voditeljica Centra izvrsnosti Martina Vidović.

Župan Anđelko Stričak je istaknuo da je posebno važno što su u akciju uključeni mladi putem Centra izvrsnosti iz biologije, koji je, kao i ostali centri, osnovan kako bi se učenicima omogućilo da stječu dodatna znanja i imaju praktičnu nastavu.

- Prvi put je ova akcija u Varaždinskoj županiji predstavljena i javnosti, što je iznimno važno kako bi se žitelji upoznali s važnošću očuvanja prirodnih staništa za ptice, ali i za sav drugi životinjski i biljni svijet. Posebno mi je drago što je Javna ustanova Priroda danas predstavila i Vodič za promatranje ptica budući da je to jedna od aktivnosti koja privlači sve veći broj zaljubljenika u prirodu. I sam veliki zaljubljenik u prirodu, u kojoj nastojim provesti svaki slobodan trenutak. Varaždinska županija bogata je prirodnim dobrima, imamo 26 zaštićenih područja prirode i 19 područja ekološke mreže, tako da je ova i svaka druga aktivnost koja doprinosi zaštiti tih područja iznimno važna – rekao je župan Stričak.

Dodajmo da projekt zimskog prebrojavanja ptica vodarica još od 1967. godine u cijelom svijetu organizira Wetlands International, svjetska organizacija za zaštitu močvarnih područja, dok je na nacionalnoj razini glavni koordinator Hrvatsko društvo za zaštitu prirode i ptica, a regionalni koordinatori su udruge Biom i Zeus.

